

VÄLIKYSYMYS 1/2002 vp

Lääkäripalveluiden turvaaminen

Eduskunnalle

Julkinen terveydenhuolto on ajautunut yhä pahenevaan kriisiin. Siitä ovat esimerkkeinä huutava lääkäripula, erikoissairaanhoidon pitkät jonot ja jopa terveysasemien väliaikaiset sulkemiset. Oikeus päästä lääkärin vastaanotolle, tutkimuksiin ja hoitoon ei toteudu lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Potilasturvallisuus on vaarantunut.

Kansallinen terveydenhuoltoprojekti on lopusuoralla. Siinä tullaan esittämään suuri joukko toimenpiteitä terveydenhuollon toimivuuden parantamiseksi. Projektin tulokset toteutuvat pääosin vasta vuosien päästä. Näin ollen niistä ei ole apua tämän päivän akuutteihin ongelmiin.

Sairaaloiden leikkausjonoissa odottaa yli 100 000 potilasta. Osa näistä on välittömän hoidon tarpeessa. Erityisen vakava tilanne on sydänleikkausjonoissa olevilla potilailla. Monilla heistä on vaara menehtyä hoidon viivästyessä. Leikkausjonoissa olevat potilaat elävät epä tietoisuudessa ja kärsivät hoitopääsyn pitkittyessä. Vuosien jonotus vaikkapa lonkkaleikkaukseen on epäinhimillistä. Lisäksi yhteiskunnalle syntyy suuria kustannuksia siitä, kun henkilö odottaa kotona sairauspäivärahan turvin hoitopääsyä ja mahdollisuutta palata työhönsä.

Suurena ongelmana on alati kasvava julkisen terveydenhuollon lääkäripula. Lääkärit siirtyvät yhä enemmän yksityiselle sektorille ja muihin tehtäviin. Myös muun terveydenhuollon henkilöstön määrä on riittämätön kasvavaan työaakaan nähden. Koko henkilökunta uupuu.

Julkisten palveluiden riittämättömyys on viime vuosina johtanut yksityisen terveydenhuol-

lon kasvuun. Maksukykyisillä kansalaisilla on mahdollisuus käyttää yksityisiä terveyspalveluita, kun taas muut jäävät heikkenevän julkisen terveydenhuollon palvelujen varaan. Verovaroin rahoitettava terveydenhuoltojärjestelmämme on pidettävä kunnossa eikä synnytetävä kahden kerron terveyspalveluita amerikkalaiseen malliin.

Hälyttävä esimerkki nykyisestä julkisen terveydenhuollon tilasta on Kuopion tapaus. Korkein hallinto-oikeus määräsi kaupungin korvaamaan potilaalle yksityisessä sairaalassa tehdyn leikkauksen. Kaupungin katsottiin laiminlyöneen velvollisuutensa kiireellisessä hoidossa. Kuopion tapaus ei ole varmaankaan ainoa laiminlyönti. Ennakkopäätös tulee mahdollisesti lisäämään oikeudenkäyntejä.

Nyt tarvitaan kiireellisiä ratkaisuja terveyskeskusten vastaanottoruuhekien ja sairaaloiden leikkausjonojen purkamiseksi. Hyvinvointiyhteiskunnassa kansalaisten on saatava palvelut ilman oikeudenkäyntejä.

Näyttää siltä, että terveystaloudessa toteutuu sama kaava kuin hallituksen muussakin politiikassa: työryhmiä, suunnitelmia, hankkeita ja lupauksia, mutta vähän tuloksia. Ongelmat ovat olleet koko ajan tiedossa. Nyt tarvitaan nopeita käytännön toimia, joilla turvataan kansalaisten oikeus päästä lääkärin vastaanotolle ja sairauden edellyttämään hoitoon viipymättä.

Edellä olevan perusteella ja Suomen perustuslain 43 §:ään viitaten esitämme valtioneuvoston

VK 1/2002 vp — Mauri Pekkarinen /kesk ym.

asianomaisen jäsenen vastattavaksi seuraavan
väläkysymyksen:

*Mihin välittömiin toimenpiteisiin halli-
tus aikoo ryhtyä sen varmistamiseksi,*

*että kansalaiset pääsevät lääkärin vas-
taanotolle ja hoitoon ja että leikkaus-
jonoissa olevat potilaat saavat hoitoa
nopeasti?*

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2002

Mauri Pekkarinen /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Hannu Aho /kesk
Olavi Ala-Nissilä /kesk
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Liisa Hyssälä /kesk
Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
Kyösti Karjula /kesk
Tanja Karpela /kesk
Inkeri Kerola /kesk
Mari Kiviniemi /kesk
Timo E. Korva /kesk
Seppo Kääriäinen /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Markku Laukkanen /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Johannes Leppänen /kesk
Jari Leppä /kesk
Mika Lintilä /kesk
Hannes Manninen /kesk
Kari Myllyniemi /kesk
Tero Mölsä /kesk
Petri Neittaanmäki /kesk

Pekka Nousiainen /kesk
Lauri Oinonen /kesk
Osmo Puhakka /kesk
Aulis Ranta-Muotio /kesk
Markku Rossi /kesk
Mirja Ryyänen /kesk
Pauli Saapunki /kesk
Mauri Salo /kesk
Matti Vanhanen /kesk
Jukka Vihriälä /kesk
Matti Väistö /kesk
Jaana Ylä-Mononen /kesk
Jouko Jääskeläinen /kd
Bjarne Kallis /kd
Ismo Seivästö /kd
Leena Rauhala /kd
Sakari Smeds /kd
Leea Hiltunen /kd
Kari Kärkkäinen /kd
Toimi Kankaanniemi /kd
Päivi Räsänen /kd
Raimo Vistbacka /ps